

РИЗИКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Ризик виступає основоположною складовою системи інвестування, важливим принципом якого є шлях до зростання рентабельності, що забезпечується нарощуванням витрат та зростання ймовірності настання ризику. Асиметричність інформації не дозволяє сприймати інвесторами рівнозначні в грошовому еквіваленті збитки та доходи, що спричиняє необхідність функціонування страхових компаній, не зважаючи на збитки інвестора, який визначається у розмірі премії страховика, і прибутком страховика за договором страхування (у разі виникнення ймовірності настання страхового випадку). Тоді виникає проблемне питання впливу страхування на поведінку інвесторів, так як страхування може мотивувати інвесторів до ризику та недооцінки наслідків прийнятих ним рішень, тоді, коли ризик стимулює до аналізу.

Таким чином, зазначимо, що ризик належить до комплексних категорій, тому для відслідковування його реального впливу на ефективність інвестиційних вкладень та забезпечення інвестиційної безпеки слід детальніше його розглянути на предмет кількісного та якісного співвідношення.

Питання управління ризиком складне, для того щоб бути у сфері компетенції фінансового інжинірингу, менеджменту, маркетингу, а також у сфері дослідження таких наук як філософія, психологія, математика (теорія ймовірності та математична статистика), та права.

Проаналізувавши дослідження науковців, які стосуються оптимізації та мінімізації впливу ризику на стан інвестиційної безпеки підприємства наведемо наступні методи, які використовуються в практичній діяльності:

1. Регулювання та контроль співвідношення постійних та змінних витрат. Управляючи таким співвідношенням можна змінити точку беззбитковості інвестицій та здійснити прямий вплив на величину проектного ризику.

2. Цінове регулювання. Цінова стратегія для більшості підприємств є важливим способом управління рівнем ризику. Зниження ціни збільшує потенційний попит, але, також, збільшує точку беззбитковості. Аналіз інвестиційної чуттєвості, дерево рішень та імітаційне моделювання є основними прийомами оцінки взаємозалежності між ціною продукції та ризиком.

3. Управління величиною фінансового левереджу, що базується на регулюванні та контролі співвідношення джерел фінансування інвестування, а також на ступені використання засобів, які формують постійні фінансові витрати (кредити, привілейовані акції, фінансовий лізинг). Залучення додаткових позикових джерел фінансування інвестиційних проектів підвищить рентабельність проекту, але в той же час збільшить ризик невиконання своїх зобов'язань у випадку несприятливих обставин для даного інвестиційного проекту.

4. Диверсифікація інвестиційних активів. Інвестуючи кошти у різні інвестиційні проекти, на які за можливістю не впливають однакові фактори ризику, фінансові аналітики можуть знизити рівень загального ризику за рахунок виключення несистематичної його компоненти.

5. Ретельне опрацювання стратегії інвестиційного розвитку з урахуванням найбільш сприятливих варіантів оподаткування. Найчастіше застосовується орієнтація на пільгові види діяльності та на отримання інвестиційного податкового кредиту. Це сприяє збільшенню доходу, більшій передбачуваності грошових потоків та в цілому – зниженню проектного ризику.

6. Регулювання оптимального обсягу реалізації, контроль за використанням та станом виробничого потенціалу підприємства, що дозволить, базуючись на поточному та ймовірнісному рівні попиту, збалансовано підходити до розробки виробничої програми інвестиційного проекту, а також оцінювати ефективний обсяг продажу з урахуванням максимального коефіцієнта використання виробничої потужності підприємства та беззбиткового рівня реалізації продукції.

7. Комплексне використання фінансових методів та важелів впливу з метою більш ефективного управління програмами інвестиційного розвитку, підвищення безпеки їх реалізації та зниженню загального ризику підприємства. Зокрема, страхування, факторинг та оптимальне співвідношення різних форм розрахунків дозволяють знизити ризик для підприємства від наслідків неплатоспроможності, безпосередньо пов'язаних з ним сторонніх організацій (постачальників, покупців, банків тощо).

8. Гнучке регулювання дивідендних виплат та розробка ефективної для підприємства облікової політики, що опосередковано впливає на рівень загального ризику за рахунок створення більш сприятливих фінансових умов для реалізації інвестиційного проекту.

9. Розробка обґрунтованих орієнтирів (оптимальних значень) інвестиційної політики: визначення максимальних розмірів індикативних показників інвестиційної безпеки, рівня ризику та рентабельності, встановлення мінімального розміру високоліквідних активів та максимального терміну окупності вкладень.

10. Створення системи резервів на підприємстві (формування резервного капіталу, резерву сумнівних боргів, матеріальних запасів, нормативного залишку грошових коштів).

11. Детальне опрацювання умов контрактів на капітальне будівництво та інших договорів (урахування форс-мажорних обставин, урахування можливості перегляду умов поставки умов постачання та реалізації товарів, введення системи штрафних санкцій).

12. Організація постійного моніторингу зовнішнього середовища та створення дієвої системи оперативного впливу на об'єкт управління з метою зниження негативних наслідків поточних та наступних змін умов реалізації проекту).

13. Отримання від контрагентів гарантій, або порук від третіх осіб.